

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Research) โดยผู้วิจัยจะนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 417 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 201 คน ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

สำหรับขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

1. แบ่งประชากรเป็นชั้นภูมิ โดยใช้ขนาดของโรงเรียนและวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหารเป็นตัวแปรแบ่งชั้นภูมิ

2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้
- 2.1 กำหนดจำนวน โรงเรียนที่ต้องการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 โรงเรียน
- 2.2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ โรงเรียนในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนของจำนวนโรงเรียนที่กำหนดในข้อ 2.1

3. ทำการสุ่มโรงเรียนในแต่ละชั้นภูมิตามจำนวนที่กำหนดในข้อ 2.1 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

รายละเอียดเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นขนาดของโรงเรียนและวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหาร ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรจำแนกเป็นขนาดของโรงเรียนและวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหาร

อำเภอ	โรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหาร						รวม
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า	สูงกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า	สูงกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า	สูงกว่าปริญญาตรี	
1. เมืองฯ	12	10	38	6	23	3	92
2. ขานูฯ	4	3	31	8	22	2	70
3. คลองขลุง	3	2	24	2	18	2	51
4. พรานกระต่าย	9	-	16	2	18	2	47
5. ไทรงาม	2	4	14	3	6	1	30
6. คลองลาน	5	3	6	9	6	2	31
7. ลานกระบือ	5	1	7	4	11	3	31
8. ทราชทอง	5	-	4	1	2	-	12
9. ปางศิลาทอง	3	-	7	4	5	1	20
10. กิ่ง.อ.บึงสามัคคี	2	1	6	1	5	-	16
11. กิ่ง.อ.โกสัมพ์	3	-	8	1	4	1	17
รวม	54	24	161	41	120	17	417

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร

	โรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหาร						รวม
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		
	ปริญญาตรี หรือต่ำกว่า	สูงกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี หรือต่ำกว่า	สูงกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี หรือต่ำกว่า	สูงกว่า ปริญญาตรี	
1. เมืองฯ	6	5	16	5	9	2	43
2. ชานุมฯ	4	1	12	4	10	1	32
3. คลองขลุง	2	1	10	1	9	1	24
4. พรานกระต่าย	5	-	8	1	9	1	24
5. ไทรงาม	2	2	5	1	4	1	15
6. คลองลาน	3	1	5	3	3	1	16
7. ลานกระบือ	3	1	4	1	5	1	15
8. ทราชทอง	2	-	2	1	1	-	6
9. ปางศิลาทอง	2	-	4	1	3	-	10
10. กิ่ง.อ.บึงสามัคคี	2	1	2	1	2	-	8
11. กิ่ง.อ.โกสัมพี	1	-	3	1	2	1	8
รวม	32	12	71	20	57	9	201

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ใช้เครื่องมือที่พัฒนามาจาก LVQ- P (Leadership Vision Questionnaire-Principal) ของบรอน (Braun 1991, อ้างถึงใน วรรณพร สุขอนันต์ 2541 : 143) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ช่วงคะแนน โดยวัดวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียน 3 ด้าน คือ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้าตอบในช่อง “ไม่จริงเลย”	ให้	1	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง “จริงเป็นบางครั้ง”	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง “ค่อนข้างจริง”	ให้	3	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง “จริงที่สุด”	ให้	4	คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนผู้วิจัยได้พัฒนาปรับปรุง เครื่องมือวัดประสิทธิผลตามแนวคิดของเบนนิส (Dessler 1986 : 68 – 69 , citing Bennis 1971) มาเป็นแบบวัดประสิทธิผลของโรงเรียน 2 ด้าน คือ

- 3.1 ด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียน
- 3.2 ด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียน

ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) คำตอบจำแนกเป็น 5 ระดับดังนี้

1	คะแนน	หมายถึง	น้อยที่สุด
2	คะแนน	หมายถึง	น้อย
3	คะแนน	หมายถึง	ปานกลาง
4	คะแนน	หมายถึง	มาก
5	คะแนน	หมายถึง	มากที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบข่ายการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบข่ายวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยเรียบเรียงจากแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น โดย วรรณพร สุขอนันต์ (2541) และ สรรค์ตัน คลีแก้ว (2544) และสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะของประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมที่จะ

เก็บข้อมูล จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

5.1 ศ.ดร. พันธ์ หันนาคินทร์	ศาสตราจารย์เกียรติคุณ มหาวิทยาลัยนเรศวร
5.2 รศ.ดร. ชูชีพ พุทธิประเสริฐ	หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5.3 ผศ.ดร. สมชัย วงษ์นำยะ	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร
5.4 ผศ.ดร. สุนทรี ดวงทิพย์	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ
สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร
5.5 นายสุรเสน ทั้งทอง	ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด
ยะลา

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้อง (IOC Item Objective Congruence) และคัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ย 0.5 ขึ้นไป พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร โรงเรียนที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

7.1 แบบสอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียน ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ 0.89

7.2 แบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียน ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ 0.86

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาพิจารณาค่าความเที่ยงแล้วนำเสนอประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

9. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วดำเนินการจัดพิมพ์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชรถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

2. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชรถึงผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัด เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

3. การส่งและเก็บแบบสอบถามคืนในทุกโรงเรียนผู้วิจัยจะส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเองที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 197 ฉบับ จากแบบสอบถามทั้งหมด 201 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วมาใส่คะแนนดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

4	คะแนน	หมายถึง	จริงที่สุด
3	คะแนน	หมายถึง	ค่อนข้างจริง
2	คะแนน	หมายถึง	จริงเป็นบางครั้ง
1	คะแนน	หมายถึง	ไม่จริงเลย

1.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS/FW (Statistical Package for the Social Sciences / For Windows) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

- 1.00 – 1.99 หมายถึง มีวิสัยทัศน์ระดับต่ำ
- 2.00 – 2.99 หมายถึง มีวิสัยทัศน์ระดับปานกลาง
- 3.00 – 4.00 หมายถึง มีวิสัยทัศน์ระดับสูง

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

- 1.00 – 1.50 หมายถึง โรงเรียนมีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 1.51 – 2.50 หมายถึง โรงเรียนมีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย
- 2.51 – 3.50 หมายถึง โรงเรียนมีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง
- 3.51 – 4.50 หมายถึง โรงเรียนมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก
- 4.51 – 5.00 หมายถึง โรงเรียนมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 การเปรียบเทียบวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียนจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test Independent) และเปรียบเทียบประสิทธิผลผลของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าเอฟ (F - test) หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way analysis of variance) ซึ่งถ้าพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (scheffe')

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร วิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson' s Product – Moment Correlation Coefficient) (r_{xy})